

سوال

غسل جنابت به چه صورت است؟ میان مذاهب در این مورد اختلاف است، حال من باید از کدام یک پیروی کنم؟ پیامبر - صلی الله علیه وسلم - وضوی کوچک و وضوی بزرگ (غسل جنابت) را چگونه انجام می‌داد؟

پاسخ مفصل

الحمد لله.

اولا:

پیروی از مذهب خاصی برای شما واجب نیست، واجب این است که از علمایی که به آنها اعتماد داری و به علم و فضل مشهورند بپرسی، سپس به احکام دینی که آنان تبیین می‌کنند عمل کنی و اگر در مسائل دینی میان علما اختلافی وجود داشت این زبانی برای تو ندارد چرا که این را خداوند برای حکمتی قرار داده و مسلمانی که توانایی اجتهاد علمی برای شناخت حق را ندارد از علما سوال می‌کند و وظیفه‌ای دیگر ندارد.

ثانیا:

پیش‌تر در پاسخ به سوال شماره‌ی (11497) با تفصیل درباره‌ی چگونگی وضو توضیح دادیم که می‌توانید به آن مراجعه کنید.

ثالثا:

اما روش غسل جنابت:

غسل دو روش دارد:

روش کافی (حداقل) : به این معنی که هر کس صرفا به همین اندازه اکتفا کند غسلش صحیح است و حدث اکبر را رفع کرده، اما اگر کمتر از این را انجام دهد غسلش صحیح نیست.

و روش دوم، روش کامل مستحب است که انجام آن واجب نیست.

روش کافی یعنی حداقل وجوب به این صورت است:

۱- نیت پاکی از حَدَث کند، یعنی قصد پاکی از جنابت یا حیض یا نفاس.

۲- سپس یک بار به همه‌ی بدنش آب برساند و مواظب رسیدن آب به ته موهایش و جاهایی باشد که آب ممکن است به آن نرسد، مانند زیر بغل و پشت زانوها، به همراه زدن آب در دهان و بینی بر اساس قول صحیح علما.

شیخ ابن عثیمین - رحمه الله - می‌گوید:

«دلیل این غسل کافی این سخن الله متعال است که می‌فرماید:

وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا [مائده: ۶]

(و اگر جنب هستید پس خود را پاک کنید [و غسل نمایید]).

و چیزی جز این نفرموده و هر کس یک بار همه‌ی بدنش را با آب بشوید می‌توان گفت که خود را پاک کرده است» (الشرح الممتع: ۴۲۳ / ۸).

اما روش کامل غسل به این صورت است:

۱- با دل نیت پاک شدن از حدث اکبر یعنی جنابت یا حیض یا نفاس را نماید.

۲- سپس بسم الله گوید و دستانش را سه بار بشوید و آلت خود را بشوید.

۳- سپس وضویی کامل مانند وضوی نماز بگیرد.

۴- سپس سه بار بر سر خود آب بریزد و موهای خود را چنگ بزند تا آب به ته موها برسد.

۵- سپس به همه‌ی بدنش آب برساند و با سمت راست بدن و سپس سمت چپ شروع کند و با دستانش به بدنش دست بکشد تا آب به همه جای بدنش برسد.

دلیل این روش مستحب حدیث ام المومنین عائشه - رضی الله عنها - است که می‌گوید: پیامبر - صلی الله علیه وسلم - هر گاه غسل جنابت انجام می‌داد می‌فرمود تا ظرفی تقریباً اندازه‌ی ظرفی که شیر در آن می‌دوشند بیاورند، سپس با دو دستش آب برمی‌داشت و از سمت راست سرش و سپس سمت چپ شروع می‌کرد، سپس با دستانش آب برمی‌داشت و بر سرش می‌ریخت به روایت بخاری (۲۵۸) و مسلم (۳۱۸).

مراجعه نمایید به سوال شماره‌ی (10790).

از احکام مهم در این باب:

غسل از حدث اکبر (غسل واجب برای جنابت و حیض و نفاس) جای وضو را هم می‌گیرد یعنی هر کس غسل کامل یا کافی انجام دهد واجب نیست که پس از آن وضو نیز بگیرد مگر آنکه در اثنای غسل یکی از باطل کننده‌های وضو را انجام دهد. همچنین مراجعه نمایید به سوال شماره‌ی (68854).